BEALAÍ CHUN NA SÍOCHÁNA: COMHPHÁIRTEANNA AN CHLUICHE IAR-BHUNSCOILE

CÁRTA CEISTE

C. Cad iad 3 phríomhaidhmeanna na SFI?

F. a) Deireadh a chur le fíor-bhochtaineacht
b) Maolú ar an neamhionannas
c) An pláinéad a chosaint

CÁRTA CEISTE

C. Cé mhéad tír a ghlac leis na SFI?

F. 193

CÁRTA CEISTE

C. Cad é an conradh a chosnaíonn cearta an duine i measc na dtíortha atá cláraithe le Comhairle na hEorpa?

F. An Coinbhinsiún Eorpach um Chearta an Duine (ECHR)

CÁRTA CEISTE

C. Cad iad na spriocanna a bhíodh ann roimh na SFI?

F. Spriocanna Forbartha na Mílaoise (MDG)

CÁRTA CEISTE

C. Bíodh na spriocanna curtha i bhfeidhm faoin mbliain?

F. 2030

CÁRTA CEISTE

C. Cad é an frása atá luaite leis na SFI agus a thosaíonn mar seo: 'Ná fág …'?

F. Ná fág duine ar bith i do dhiaidh.

CÁRTA CEISTE

C. Cén bhliain inar seoladh na SFI?

F. 2015

CÁRTA CEISTE

C. Cé mhéad SFI atá ann?

F. 17

CÁRTA CEISTE

C. Ainmnigh dhá cheann de na slata tomhais a úsáidtear le hInnéacs Forbartha an Duine a mheas sna tíortha éagsúla

F. Meán scolaíochta, scolaíocht ionchais, saolré, GNI per capita

CÁRTA CEISTE

C. Maidir leis na SFI, cad is brí leis an téarma 'domhanda'?

F. Baineann na spriocanna le gach aon duine ar domhan

CÁRTA CEISTE

C. Cé mhéad spriocanna a bhaineann leis na 17 SFI?

a) 17
b) 50
c) 169
d) 500

F. c) 169

CÁRTA CEISTE

C. Cén SFI a chuirtear síos mar seo air: Na haigéin agus acmhainní na farraige a chaomhnú agus a úsáid ar bhealach inbhuanaithe

F. SFI 14: An Bheatha Faoi Uisce

CÁRTA CEISTE

C. Cad is brí le fíor-bhochtaineacht?

a) Maireachtáil ar < (US) $5 per lá
b) Maireachtáil ar < (US) $10 per lá
c) Maireachtáil ar < (US) $1.90 per lá
d) Ní aon cheann díobh

F. c) Maireachtáil ar < (US) $1.90 per lá*

*Thart ar €1.50/£1.40

CÁRTA CEISTE

C. Cuireann an sainmhíniú seo ón UNCHR síos ar cén saghas daoine?

'Na daoine nach féidir leo, nó nach mbíonn sásta filleadh ar an tír as a dtagann siad toisc go gcreideann siad go diongbháilte go n-imreofar géarleanúint orthu a bheadh bunaithe ar: cine, creideamh, náisiúntacht, ballraíocht in aicme sóisialta áirithe, tuairimí polaitiúla.'

F. Dídeanaithe

CÁRTA CEISTE

C. Tá sé de cheart ag gach duine oideachas a fháil.
Fíor nó Bréagach?

F. Fíor

CÁRTA CEISTE

C. Cé mhéad páiste ar domhan nach bhfuil cláraithe ar scoil ar bith?

a) Téann gach páiste ar scoil
b) Ní théann 20% ar scoil
c) Ní théann 80% ar scoil

F. b) Ní théann 20% ar scoil

Foinse: UNICEF

CÁRTA CEISTE

C. Dúnadh scoileanna ar fud an domhain sa bhliain 2020. Bhí 224 milliún duine óg gan scolaíocht dá bharr. Cad ba chúis leis sin?

F. Covid-19

Foinse: Global Partnership for Education

CÁRTA CEISTE

C. Bíonn Trócaire ag comhoibriú le páirtithe áitiúla le cinntiú go mbeidh uisce agus talamh ar fáil don phobal. Cén tábhacht a bhaineann leis seo?

a) Le gur féidir barraí inbhuanaithe cothaitheacha a fhás
b) Le gur féidir pá a thuilleamh
c) Ionas go mbeidh áit chónaithe ag cách
d) Gach atá luaite thuas

F. d) Gach atá luaite thuas

CÁRTA CEISTE

C. Bíonn Trócaire ag obair le heagrais áitiúla na Súdáine Theas le deontais a bhronnadh ar na mná. Cabhraítear leo gnó a thosú agus airgead a thuilleamh. Cén sórt ghnó a bhunóidís, an dóigh leat?

a) Gruagaire
b) Clódóir
c) Seastán Bia Sráide
d) Gach atá luaite thuas

F. d) Gach atá luaite thuas

CÁRTA CEISTE

C. Cad iad na heagrais atá ag saothrú ar son na síochána buaine sa tSúdáin Theas?

a) Comhairle Eaglaisí na Súdáine Theas
b) Trócaire
c) Aontas na hAfraice
d) Coiste Fhorbairt na Síochána
e) Gach atá luaite thuas

F. e) Gach atá luaite thuas

CÁRTA CEISTE

C. Is iad na mná a fhásann 70% de bhia na hAfraice.
Fíor nó Bréagach?

F. Fíor

CÁRTA CEISTE

C. Tá suas le 2.4 milliún páiste nach gcuirtear scolaíocht orthu sa tSúdáin Theas. Cé mhéad bliain scolaíochta ar an meán a fhaigheann na páistí sa tSúdáin Theas?

a) 8 bl
b) 5 bl
c) 10 bl
d) 14 bl

F. b) 5 bl

CÁRTA CEISTE

C. Dar leis na NA, cad í an tír is nuaí ar domhan?

F. An tSúdáin Theas. D'éirigh leo neamhspleáchas a fháil ón tSúdáin sa bhliain 2011

CÁRTA CEISTE

C. Sa bhliain 2020 cé mhéad duine sa tSúdáin Theas a raibh cúnamh bia uathu ionas nach mbeadh ocras orthu?
a) 1.5 milliún
b) 3.5 milliún
c) 5.5 milliún
d) 7.5 milliún

F. d) 7.5 milliún

CÁRTA CEISTE

C. Conas a chuirtear síos ar bhratach na Súdáine Theas?

a) Cúlra dearg/réalta bhuí
b) Cúlra glas/stríoca dearga
c) Dubh, dearg, stríoca glasa agus bána, triantán gorm, réalta bhuí
d) Dearg, ban, stríoca gorma, réaltaí buí

F. c) Dubh, dearg, stríoca glasa agus bána, triantán gorm, réalta bhuí

CÁRTA CEISTE

C. Baineann daoine úsáid as líon muiscítí ionas nach bpriocfaidh na muiscítí iad. Cén galar a scaipeann priocadh na muiscítí?

a) Tíofóideach
b) Calar
c) Covid-19
d) Maláire

F. d) Maláire

CÁRTA CEISTE

C. Cad é an béile thíos nach bhfaighfeá de ghnáth sa tSúdáin Theas?

a) Pancóg Sorgam
b) Wala-Wala (Leite Mhuiléid)
c) Cál Ceannann (Prátaí & Cabáiste)
d) Ful Medames (pónairí fava)

F. c) Cál Ceannann

CÁRTA CEISTE

C. Baineann na feirmeoirí úsáid as na hainmhithe seo leis an talamh a threabhadh sa tSúdáin Theas:

a) Damhraí
b) Capaill
c) Asail

F. a) Damhraí

CÁRTA CEISTE

C. Seasann an dath bán ar bhratach na Súdáine Theas don tsíocháin.
Fíor nó Bréagach?

F. Fíor

CÁRTA CEISTE

C. Cad í teanga oifigiúil na Súdáine Theas?

a) Araibis
b) Svahaílis
c) Fraincis
d) Béarla

F. d) Béarla
(cé go labhraítear breis agus 60 teanga dúchasach inti)

CÁRTA CEISTE

C. Bunaíodh na NA i 1918 i ndiaidh an chéad chogadh domhanda le cinntiú nach dtarlódh coinbhleacht mar sin riamh arís.
Fíor nó Bréagach?

F. Bréagach. (Bunaíodh 1945 i ndiaidh an dara chogadh domhanda)

CÁRTA CEISTE

C. Is í an Afraic an mhór-roinn leis an daonra is mó ar domhan.
Fíor nó Bréagach?

F. Bréagach. Is í an Áis an mhór-roinn leis an daonra is mó (4.6 billiún), i gcomparáid le 1.3 billiún san Afraic

Foinse: worldometers.info/world-population

CÁRTA CEISTE

C. Ainmnigh trí thír a roinneann teorainn leis an tSúdáin Theas.

F. An tSúdáin, An Aetóip, An Chéinia, Uganda, Poblacht Dhaonlathach an Chongó, Poblacht na hAfraice Láir (Féach ar an gClár!)

CÁRTA CEISTE

C. Glactar leis gur féidir le 84.5% de dhaonra na hÉireann idirlíon sásúil a bheith ar fáil le húsáid acu. Cad é an céatadán sa tSúdáin Theas?

a) 8%
b) 38%
c) 68%
d) 88%

F. a) 8%

CÁRTA CEISTE

C. Cad í príomhchathair na Súdáine Theas?

F. Juba

CÁRTA CEISTE

C. Críochnaigh an t-ainm: SFI 16 =

F. Síocháin agus Cóir/Institiúidí Láidre

CÁRTA CEISTE

C. Cad é an t-éan a sheasann don tsíocháin?

F. An colúr

CÁRTA CEISTE

C. Don bhilliún is gaire, cé mhéad duine a chónaíonn ar domhan faoi láthair?

F. 7.8 billiún (Glac le 7 nó 8 billiún)

CÁRTA CEISTE

C. Don 10 is gaire, cé mhéad tír atá ar mhór-roinn na hAfraice?

F. 54 (Glac le 50)

CÁRTA CEISTE

C. Cad iad na galair a tharlaíonn mura mbíonn uisce glan agus sláintíocht ar fáil?

a) Tíofóideach & Maláire
b) Calar & Tíofóideach
c) Murtall & Eitinn
d) Maláire & Calar

F. Calar & Tíofóideach

CÁRTA CEISTE

C. Is é an dollar airgeadra na Súdáine Theas.
Fíor nó Bréagach?

F. Bréagach. Punt na Súdáine Theas atá acu.

CÁRTA CEISTE

C. Cén SFI atá i gceist?
'Éiceachórais an domhain a chosaint agus a athnuachan ar bhealach inbhuanaithe, bainistíocht inbhuanaithe a dhéanamh ar na foraoiseacha, fairsingiú fásaigh a throid, díghrádú talún a stopadh agus a leigheas agus deireadh a chur le cailliúint na bithéagsúlachta.'

F. SFI 15: Beatha ar Talamh

CÁRTA IMREORA

Sula dtosaítear roghnaíonn gach Imreoir **5/10 bunriachtanas** atá luaite thíos, le tabhairt ar an turas leo. Marcáil an 5 a roghnaíodh le peann.

Le **5 roinn an tí thíos** a líonadh, cruinnigh **Licíní Tí** nuair a leanann tú an cosán ceart ar an gclár.

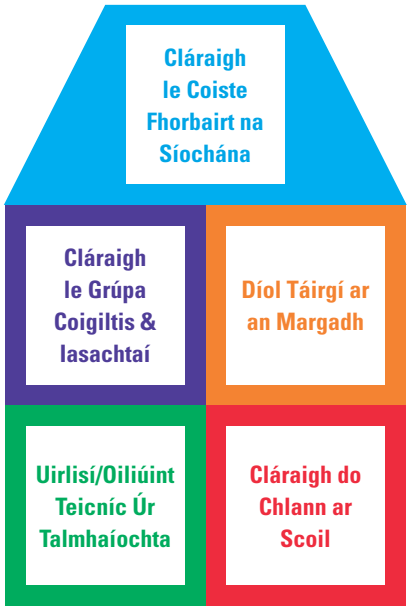

10 bunriachtanas

Bia ☐	Uisce ☐
Pluid ☐	Tóirse/ Solas Gréine ☐
Cárta Aitheantais ☐	Fearas Garchabhrach ☐
Pota Cócaireachta ☐	Airgead ☐
Brat Plaistigh ☐	Fón Póca ☐

CÁRTA IMREORA

Sula dtosaítear roghnaíonn gach Imreoir **5/10 bunriachtanas** atá luaite thíos, le tabhairt ar an turas leo. Marcáil an 5 a roghnaíodh le peann.

Le **5 roinn an tí thíos** a líonadh, cruinnigh **Licíní Tí** nuair a leanann tú an cosán ceart ar an gclár.

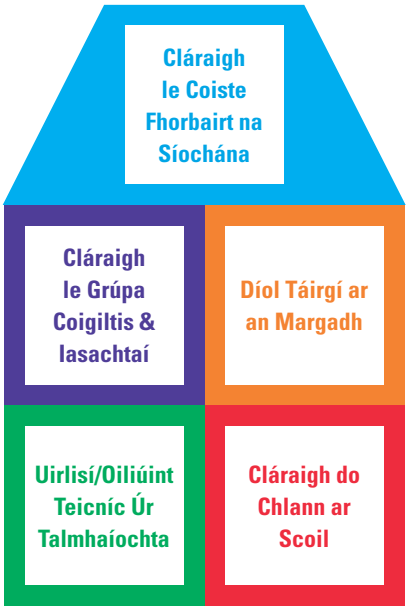

10 bunriachtanas

Bia ☐	Uisce ☐
Pluid ☐	Tóirse/ Solas Gréine ☐
Cárta Aitheantais ☐	Fearas Garchabhrach ☐
Pota Cócaireachta ☐	Airgead ☐
Brat Plaistigh ☐	Fón Póca ☐

CÁRTA IMREORA

Sula dtosaítear roghnaíonn gach Imreoir **5/10 bunriachtanas** atá luaite thíos, le tabhairt ar an turas leo. Marcáil an 5 a roghnaíodh le peann.

Le **5 roinn an tí thíos** a líonadh, cruinnigh **Licíní Tí** nuair a leanann tú an cosán ceart ar an gclár.

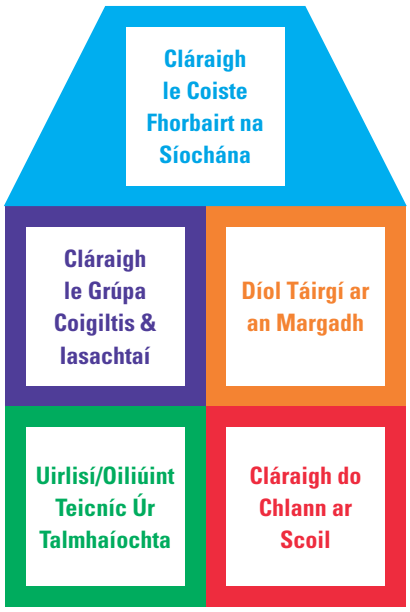

10 bunriachtanas

Bia ☐	Uisce ☐
Pluid ☐	Tóirse/ Solas Gréine ☐
Cárta Aitheantais ☐	Fearas Garchabhrach ☐
Pota Cócaireachta ☐	Airgead ☐
Brat Plaistigh ☐	Fón Póca ☐

CÁRTA IMREORA

Sula dtosaítear roghnaíonn gach Imreoir **5/10 bunriachtanas** atá luaite thíos, le tabhairt ar an turas leo. Marcáil an 5 a roghnaíodh le peann.

Le **5 roinn an tí thíos** a líonadh, cruinnigh **Licíní Tí** nuair a leanann tú an cosán ceart ar an gclár.

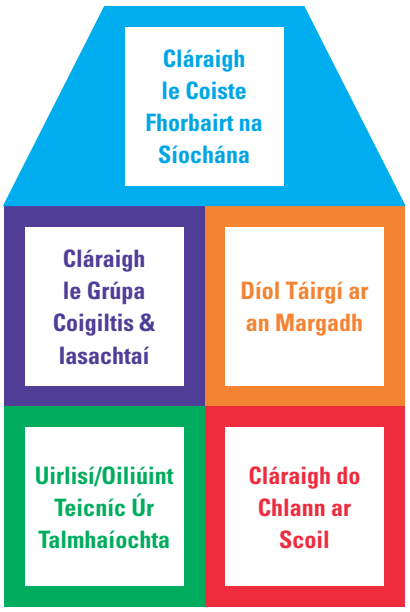

10 bunriachtanas

Bia ☐	Uisce ☐
Pluid ☐	Tóirse/ Solas Gréine ☐
Cárta Aitheantais ☐	Fearas Garchabhrach ☐
Pota Cócaireachta ☐	Airgead ☐
Brat Plaistigh ☐	Fón Póca ☐

Cláraigh le Coiste Fhorbairt na Síochána	Cláraigh le Grúpa Coigiltis & Iasachtaí	Díol Táirgí ar an Margadh	Uirlisí/Oiliúint Teicníc Úr Talmhaíochta	Cláraigh do Chlann ar Scoil	Cláraigh le Coiste Fhorbairt na Síochána	Cláraigh le Grúpa Coigiltis & Iasachtaí	Díol Táirgí ar an Margadh	Uirlisí/Oiliúint Teicníc Úr Talmhaíochta	Cláraigh do Chlann ar Scoil
Cláraigh le Coiste Fhorbairt na Síochána	Cláraigh le Grúpa Coigiltis & Iasachtaí	Díol Táirgí ar an Margadh	Uirlisí/Oiliúint Teicníc Úr Talmhaíochta	Cláraigh do Chlann ar Scoil	Cláraigh le Coiste Fhorbairt na Síochána	Cláraigh le Grúpa Coigiltis & Iasachtaí	Díol Táirgí ar an Margadh	Uirlisí/Oiliúint Teicníc Úr Talmhaíochta	Cláraigh do Chlann ar Scoil

CÁRTA BREISE

Thug an comhluadar áitiúil cead duit uisce a fháil on tobar, leis na buidéil uisce a líonadh.

Caith an dísle arís.

CÁRTA BREISE

Chuir na póilíní seicphointe ar an mbóthar. An bhfuil cárta aitheantais agat?

Tá: Ar aghaidh leat.Bog spás amháin ar aghaidh.

Níl: Coimeádtar ag an seicphointe tú. Caill seal.

CÁRTA BREISE

Tá coimeádaithe na síochána na NA ag cosaint an bhóthair ar aghaidh.

Bog ar aghaidh 3 chearnóg.

CÁRTA BREISE

Aimsíonn tú caora agus torthaí fhiáine. Líonann tú do mhala leo.

Bog ar aghaidh 2 chearnóg.

CÁRTA BREISE

Tá an oíche ann. Níl an ré le sonrú. Níl faic le feiceáil. An bhfuil tóirse/solas gréine agaibh?

Tá: Ar aghaidh leat. Caith an dísle arís.

Níl: Fan mar a bhfuil sibh ar feadh na hoíche. Caill Seal.

CÁRTA BREISE

Gortaíodh cos le ball teaghlaigh, rud a chuireann moill oraibh. An bhfuil fearas garchabhrach agaibh?

Tá: Is féidir cúram leighis a chur ar an duine gortaithe agus leanúint ar aghaidh. Caith an dísle arís.

Níl: Téigh siar 3 chearnóg.

CÁRTA BREISE

Tá troid is bruíon ar fud na dúiche. Is baolach an rud é taisteal tríd.

Téann gach imreoir cearnóg amháin ar chúl.

NÓTA: Má thagann tú anuas ar chearnóg ghníomhach, ní tharlaíonn dada don seal seo.

CÁRTA BREISE

Tugann áisíneacht áitiúil eaglaise síob ar aghaidh sa leoraí chun an chéad sráidbhaile eile duit.

Bog ar aghaidh 3 chearnóg.

CÁRTA BREISE

Tá sos cogaidh sealadach i bhfeidhm. Tá sé sábháilte leanúint ar aghaidh go tapa.

Bogann gach imreoir 2 chearnóg ar aghaidh.

NÓTA: Má thagann tú anuas ar chearnóg ghníomhach, ní tharlaíonn dada don seal seo.

CÁRTA BREISE

Aimsíonn tú margadh áitiúil atá ag oibriú. Níl aon rud seachas beagán bia le ceannach. An bhfuil airgead agat?

Tá: Is féidir soláthairtí a cheannach. Caith an dísle arís.

Níl: Caill Seal.

CÁRTA BREISE

Tá an teocht ag ísliú agus an aimsir ag fuarú. An bhfuil pluid agat?

Tá: Bog 2 chearnóg ar aghaidh.

Níl: Caithfidh tú fothain a lorg. Caill Seal.

CÁRTA BREISE

Tá na húdaráis áitiúla ag scaipeadh téacsanna faoi tuilte a bheith ann de bharr na baistí gan choinne. An bhfuil fón póca agat?

Tá: Tháinig an téacs chugat. Bog cearnóg amháin ar aghaidh.

Níl: Níor tháinig an téacs chugat. Bog 2 chearnóg siar.

CÁRTA BREISE

Tá an oíche tagtha. Tugann an mhuintir áitiúil lóistín don oíche duit.

Bog 2 chearnóg ar aghaidh.

CÁRTA BREISE

Tá páirtithe áitiúla Trócaire ag cur bia ar fáil do na daoine a díláithríodh. Bíonn deis agat bia breise a fháil.

Bog 2 chearnóg ar aghaidh.

CÁRTA BREISE

Bhí na páistí ag siúl ar feadh an lae agus tá tuirse agus ocras orthu. An bhfuil bia agus uisce agaibh?

Má tá, tiocfaidh na leanaí chucu féin tar éis ithe agus ól dóibh. Bog 2 chearnóg ar aghaidh.

Má bhíonn bia nó uisce agat, ach gan an dá rud a bheith agat, bog cearnóg amháin ar aghaidh.

Mura mbíonn ceachtar acu agat, caithfidh na páistí sos a ghlacadh. Caill Seal.

CÁRTA BREISE

Tugann feirmeoir lách bia agus connadh duit. An bhfuil pota cócaireachta agat?

Tá: Ullmhaíonn tú béile te don teaghlach. Bog cearnóg amháin ar aghaidh.

Níl: Caithfidh tú bia amh a ithe. Téigh siar cearnóg amháin.

CAILL SEAL

CAILL SEAL

CAILL SEAL

CAILL SEAL

CAILL SEAL

CAILL SEAL

IMREOIR 01

IMREOIR 02

IMREOIR 03

IMREOIR 04

IMREOIR 05

IMREOIR 06